

**TOON
VERLINDEN**

**HANS
VAN DE WATER**

HOE PRESENTEER JE ONLINE?

Een wereldwijde pandemie waardoor je je thesis of doctoraat online moet verdedigen? Waardoor je vergaderingen van thuis volgt of je lessen online moet geven? Lastig! Deze gids van The Floor is Yours helpt je op weg.

THEFLOORISYOURS.BE

ONLINE PRESENTEREN: EEN SNELSTARTGIDS

Een wereldwijde pandemie waardoor je je thesis of doctoraat online moet verdedigen? Een vergadering van thuis uit? Of een online les voor studenten uit alle windstreken?

Er zijn verschillende redenen waarom je een online presentatie moet geven. Maar hoe pak je dat aan? Hoe houd je de aandacht van je publiek vast en zorg je ervoor dat ze volhouden tot het einde? Want vergis je niet: online is je publiek nog sneller afgeleid dan in het echte leven.

Ben je student, onderzoeker, docent of professional? In dit e-book vertellen we je hoe je een online presentatie structureert, waar je best op let wanneer je jouw verhaal samenstelt en hoe je zorgt voor een sterke performance. We baseren ons op de vele vragen die we de voorbije weken hebben ontvangen. Hopelijk helpt dit e-book je om jouw verhaal helder en overtuigend te presenteren voor de webcam. Veel plezier!

INHOUDSTAFEL

Drie gouden regels voor elke online presentatie	2
De inhoud van je presentatie	3
Hoe maak je het boeiend ?	5
Ga in interactie met je publiek	6
Je lichaam en stem	9
Slides : wat moet anders?	11
Welke video conferencing tool gebruik je best?	15
De techniek : webcam en geluid	17
Hoe bereid ik me best voor ?	18
Hoe kunnen wij je verder helpen ?	20

DRIE GOUDEN REGELS VOOR ELKE ONLINE PRESENTATIE

Online presenteren is een totaal ander beestje dan een gewone presentatie. En toch: veel van de dingen die je doet om een gewone presentatie te doen knallen, kan je ook gebruiken voor een online presentatie. Al dan niet mits een paar kleine aanpassingen.

Laten we eerst starten met drie gouden regels die het verschil maken tussen succes of mislukken.

1. **Start met een plan.** Je hebt een goed doordachte structuur nodig die je publiek stap voor stap meeneemt doorheen je verhaal. Zonder plan loop je hopeloos verloren. Dit is niet het moment om zomaar wat uit je mouw te schudden.
2. **Prikkel, tot op het einde.** Maak je presentatie spannend, gebruik cliffhangers en beloon je publiek regelmatig voor hun aandacht, door hen een concreet inzicht mee te geven of door bijvoorbeeld aan je studenten te vertellen wat ze echt moeten kennen voor het examen.
3. **Houd het zo kort mogelijk.** Een normale les duurt misschien 60 minuten, maar zo lang houd je het online niet vol. Focus op de essentie. Kun je het in tien minuten vertellen? Doe dat dan en verwijst naar een aanvullende tekst met achtergrondinfo die je publiek kan downloaden. Of deel je les op in kortere onderdelen van telkens een paar minuten, die je dan apart online plaatst.

Wat maakt online presenteren anders?

Ten eerste is je online publiek veel sneller afgeleid. Want de ene persoon ligt misschien met haar laptop op bed te ontbijten, terwijl de andere de sofa deelt met zijn spelende peuter. Wat gebeurt er als het wat saaier wordt? Dan klikken ze naar de nieuwssite om het aantal besmettingen te volgen, of ze checken snel even hoeveel likes hun foto van de lege supermarktrekken op Instagram heeft gehaald. Je moet dus nóg veel meer je best doen om hun aandacht te trekken!

Ten tweede spreek je tegen een cameralens in plaats van een fysiek publiek. Je moet je dus inbeelden dat er een publiek voor je zit, maar je kunt op hun gezichten helemaal niet aflezen of ze snappen wat je zegt en of ze het boeiend vinden. Hoe langer de presentatie duurt, hoe meer energie het zal kosten om te blijven focussen. Je zult dus nóg veel beter voorbereid moeten zijn!

1. DE INHOUD VAN JE PRESENTATIE

Je verhaal moet blijven hangen bij je publiek. Maar daar gaat het vaak mis bij online presentaties. Hier volgen drie stappen om de juiste inhoud te vinden.

Stap 1: Kies je doel.

Wat wil je bereiken met je presentatie en bij wie? Stel dat je een online presentatie voorbereidt voor studenten. Het thema gaat over piekeren. Wil je dan dat ze:

- de definitie en de tien vormen van piekeren onthouden?
- of piekergedrag bij zichzelf leren herkennen en handvaten krijgen om er zelf iets aan te doen?

Afhankelijk van je doelstelling zal je presentatie er heel anders moeten uitzien. Begin dus eerst met een duidelijk doel te kiezen dat relevant is voor je doelgroep. Misschien heb je meerdere doelen, maar kies één hoofddoel.

Stap 2: Schrap dingen die niet strikt bij dat hoofddoel passen.

Past iets niet bij je doel? Dan hoort het niet thuis in je online presentatie. Dit is niet het moment om op zijpaadjes te gaan wandelen. Online presentaties moeten zo kort mogelijk zijn, weet je nog? Ga recht op je doel af.

Recent woonde ik een online presentatie bij. De presentator had technische problemen en viel uit. Daardoor nam een andere organisator het over en zei: *'We zullen verder gaan met haar presentatie, maar we behandelen enkel de belangrijkste slides.'*

Bij zo'n zin moet je alarmbel afgaan. Echt waar: bij een online presentatie mogen er enkel belangrijke slides zijn.

Stap 3: Neem een wit blad en werk je structuur uit.

In je presentatie heb je drie delen: een intro, een midden en een slot. De intro dient om je publiek te prikkelen en om kort te schetsen wat je hen zult meegeven. Laat zien wat het achterliggend probleem of de uitdaging precies is, welke oplossing je daarvoor hebt en waarom dit relevant is.

Neem het voorbeeld van piekeren. Je intro zou er als volgt kunnen uitzien:

'Dit is Nico, student eerste bachelor Rechten. Hij doet 's nachts geen oog dicht omdat hij ligt te piekeren. Hij heeft ruzie met zijn vriendin, zijn geld is op en hij vreest dat hij zal falen voor zijn examen. Hij weet niet meer wat te doen.

X% van alle studenten heeft last van piekeren. Maar wist je dat je er zelf iets aan kunt doen dankzij een aantal eenvoudige technieken? Deze technieken ga ik je in de volgende tien minuten aanleren.'

Na deze intro kun je jezelf kort voorstellen en overgaan naar het middenstuk.

Kies bij voorkeur drie punten waar je dieper op wil ingaan. Zoals bijvoorbeeld:

- 1) Waarom is piekeren zo'n probleem?
- 2) Drie technieken om zelf mee aan de slag te gaan
- 3) Hoe bouw je een routine op?

Geef deze structuur op het einde van je intro mee aan je publiek zodat ze weten wat er zal volgen en kom er af en toe op terug.

Op het einde geef je nog een keer je hoofdboodschap mee en waarom ze relevant is voor je publiek. Het is fijn als je kunt eindigen met de aandachtstrekker waarmee je bent begonnen. Vertel bijvoorbeeld dat Nico dankzij deze technieken van zijn slaapprobleem is afgeraakt.

2. HOE MAAK JE HET BOEIEND?

Je structuur heb je al, maar hoe zorg je ervoor dat je publiek tot op het einde de aandacht erbij houdt?

Maak je structuur duidelijk

Zorg dat je een duidelijke structuur hebt, waarbij het ene deel volgt op het andere. Je zegt dan dingen als 'Dat is duidelijk een probleem, maar hoe lossen we dat op?' Of: 'Dit sluit het deel af over ... en we gaan nu naar het deel over ...' Het is ook handig om daarbij sleutelwoorden op de slide te zetten.

Stop wow-factoren in je presentatie

Wow-factoren zijn elementen die de aandacht van je publiek trekken en hen nieuwsgierig maken. Probeer elke nieuwe stap in je structuur te starten met een wow-factor. Of zoek een tegenstelling. Dat is iets waarmee je ingaat tegen wat het publiek verwacht.

- ⇒ Meer over wow-factoren: thefloorisyours.be/blog/wetenschap-is-saai/.
- ⇒ Meer over het nut van tegenstellingen in je presentatie: thefloorisyours.be/blog/zoek-de-tegenstelling/.
- ⇒ Meer over moeilijke dingen toch makkelijk uitleggen: thefloorisyours.be/blog/moeilijkedingenuitleggen/.

Houd het kort

Presenteer je normaal een uur? Doe het dan nu in een half uur. Want het vergt veel meer concentratie van je publiek om via het scherm naar jou te blijven luisteren.

Varieer je inhoud

Beperk je niet enkel tot een droge uitleg. Zoek naar elementen die je verhaal boeiend maken voor je publiek. Vertel bijvoorbeeld een anekdote, of stop een poll in je presentatie, waarbij de deelnemers hun mening kunnen geven over een stelling. Ook oefeningen of vragen stellen (zie hieronder) is een goed idee. Video's tonen raden we af: dat loopt nog niet vlot genoeg via een online presentatie.

Stel retorische vragen

Door regelmatig vragen te stellen, betrek je het publiek bij je presentatie en maak je het eenvoudiger om te volgen. Gebruik vragen die het publiek aanzetten om met jou mee te denken, zonder dat ze de vraag moeten beantwoorden.

Enkele voorbeelden:

- 'Heb je het zelf ook al meegemaakt dat er plots ...?'
- 'Hoe kunnen we dit probleem oplossen?'
- 'Maar zou deze oplossing ook buiten het laboratorium werken?'

3. GA IN INTERACTIE MET JE PUBLIEK

Een online presentatie lijkt al snel op eenrichtingsverkeer, waarbij jij aan het woord bent, zonder in gesprek te gaan met de deelnemers. Maar als je hun aandacht wilt behouden ga je best met hen in interactie. Hoe doe je dat wanneer je kilometers van elkaar verwijderd bent? Hier enkele tips voor interactie met je publiek. Voor, tijdens en na je presentatie.

Interactie vooraf

Zijn er stukken uit je presentatie die je vooraf al zou kunnen meegeven aan je publiek? Doe dat dan. Op die manier kan je de online presentatie zelf interactiever maken en inkorten. Dit is vooral interessant als je een online les geeft.

Warm je publiek op met een filmpje of een tekst

Zijn er goede filmpjes op Youtube, of met wat geluk misschien zelfs een TED-talk, die een deel van je presentatie prima uitleggen? Geef die op voorhand mee.

Filmpjes foutloos afspelen tijdens je online presentatie lukt maar zelden. Beter is dat de deelnemers ze op voorhand bekijken, waarna je ze tijdens de presentatie samen kunt bespreken.

Of verwijst naar een interessante website of tekst die je tijdens je presentatie zult bespreken.

Geef een opdracht mee

Wil je dat je publiek vooraf al iets doet? Maak de opdracht zo specifiek mogelijk.

Enkele voorbeelden:

- Bezorg me drie vragen waarop je tijdens de presentatie een antwoord op wilt krijgen.
- Kies 1 krantenartikel over *fake news* dat je interessant vindt en vertel erbij waarom. Stuur me dit vooraf door.
- Vat je project samen in drie woorden. Tijdens de online presentatie zal je deze drie woorden delen met de andere deelnemers.

Neem het theoretische deel vooraf op

Zijn er concepten of definities die de deelnemers echt moeten kennen? Neem die dan op voorhand op en bezorg ze enkele dagen voor de presentatie.

Doordat ze vooraf de video al hebben bekeken, kan je tijdens je presentatie dieper ingaan op de toepassingen van die concepten. Of je kunt tijdens de online presentatie vragen beantwoorden en met je publiek in discussie gaan.

Een presentatie vooraf opnemen

Je uitleg inclusief computerscherm opnemen kan met software zoals Zoom, Cloudapp of Camtasia.

Als je de nodige apparatuur en software hebt, kun je ook altijd jezelf opnemen met je smartphone of camera op statief, en nadien de nodige slides toevoegen of het beeld wat bijknippen. Zo heb je meer controle over het eindresultaat. Neem je op met je eigen camera? Vergeet dan niet de autofocus af te zetten, anders zal je camera regelmatig in en uit focus gaan.

Test een opname altijd een aantal keren uit voordat je de echte presentatie geeft, want voordat je het weet vergeet je ergens een knop aan te zetten en heb je geen opname, of een opname zonder geluid.

Interactie tijdens je presentatie

Gebruik de chatbox

Je hebt bij de meeste programma's een chatbox waar je vragen of opmerkingen kunt plaatsen. Moedig je publiek aan om die te gebruiken tijdens je presentatie. Je kan dan direct inpikken op vragen die komen.

Bouw tijdens je presentatie momenten in waarop je de vragen bekijkt en beantwoordt, bijvoorbeeld telkens nadat je een thema hebt behandeld.

Reageer niet meteen wanneer je nog iets aan het uitleggen bent en er een nieuwe vraag binnenkomt. Rond eerst datgene af en ga dan pas naar de vraag. Het is voor jezelf handig om vooraf al eens uit te testen hoe je de vragen op het scherm ziet verschijnen, zodat ze je tijdens je presentatie niet afleiden.

Laat je publiek stemmen via een poll

Polls zijn handig om het publiek te betrekken en om info te krijgen over wat je publiek denkt. Je kunt polls voor heel wat dingen gebruiken, zoals:

- Welk van deze drie titels spreekt jou het meest aan?
- 80% van de respondenten gaf me hetzelfde antwoord. Welk van deze drie was dat volgens jou?
- Jouw feedback is belangrijk voor mij. Wat vond jij van deze presentatie? Kan je de volgende drie vragen beantwoorden?

Stop de deelnemers in breakout rooms

Sommige programma's zoals Zoom laten je toe om **breakout rooms** op te zetten. Daarmee kan je deelnemers in groepjes van bijvoorbeeld drie personen samenzetten in een aparte virtuele ruimte. Ideaal om een opdracht te laten uitwerken of om met elkaar in discussie te laten gaan.

Interactie na je presentatie

Voorzie extra info

Heb je één resultaat waar je de nadruk op wilt leggen? Dan is een online presentatie niet het moment om je volledige tabel met cijfers te overlopen. Beter haal je dat ene belangrijke resultaat aan tijdens je online presentatie en bezorg je de deelnemers na afloop een hand-out of link waar ze extra informatie en cijfergegevens kunnen vinden.

4. JE LICHAAM EN STEM

Hoe kom je overtuigend over als je publiek enkel je hoofd en een deel van je bovenlichaam ziet? En waarom is je stem zo belangrijk om hun aandacht te trekken en te behouden? Enkele tips over je lichaamstaal en stemgebruik.

Gebruik je gezichtsspieren

Wist je dat je een veertigtal spieren in je gezicht hebt? Hoe expressiever je bent, hoe meer je het publiek zult weten te boeien. Af en toe een glimlach doet wonderen.

⇒ Meer over het belang van glimlachen: thefloorisyours.be/blog/laat-je-tanden-zien/.

Maak oogcontact door in de camera te kijken

Als je tegen je publiek praat, kijk je best recht in de webcam. Maar wanneer je een slide, grafiek of tabel bespreekt, kan je natuurlijk wel je naar de slide kijken.

Vind je het moeilijk om naar de webcam te kijken? Dan kan je altijd een klein poppetje (of toch: iets met ogen) boven je webcam bevestigen. Zo heb je een publiek om naar te kijken.

Of heb je de neiging om tijdens de opname naar jezelf te kijken in het kleine schermje? Verschuif dan het schermje naar net onder de plek waar de camera op je laptop staat, zodat je steeds in de richting van de camera kijkt.

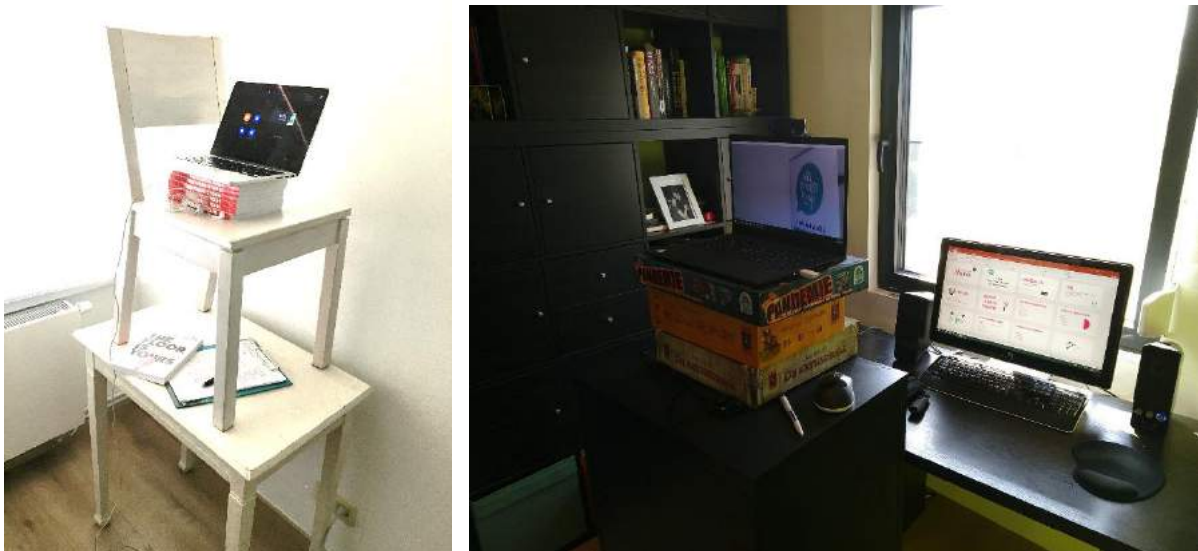
Zittend of rechtopstaand presenteren?

Rechtopstaand is sowieso beter omdat je dan overtuigender overkomt. Wanneer je zit heb je de neiging om voorover te buigen. Sta je recht, dan kan je makkelijker je schouders openen, wat een zelfzekere indruk geeft. Je zal ook automatisch meer je handen gebruiken.

Maar hoe doe je dat praktisch? Want bij online presenteren met slides moet je handelingen uitvoeren waarvoor je bij je laptop moet staan.

Zet een stoel op een tafel en plaats er de laptop op. Dit is een eenvoudige manier waarbij je rechtopstaand kunt presenteren en toch je laptop voor je neus hebt staan. Zorg ervoor dat de camera op ooghoogte komt. Misschien moet je nog wat boeken op je stoel plaatsen om de juiste hoogte te krijgen.

Zet nu een kleine stap weg van je laptop. Maar zorg ervoor dat je met gestrekte hand nog steeds je laptop kunt bedienen. Vanop die afstand ziet het publiek je hoofd en bovenlichaam. Dat is vooral belangrijk wanneer je presenteert zonder slides en je beeld het volledige scherm vult. En gebruik best een microfoon. Hoe verder je van de laptop staat, hoe belangrijker dit is. De oortjes van je smartphone doen meestal prima dienst als microfoon.

Hier zie je onze setup, met links die van Hans en rechts van Toon.

Wat is een goede dresscode?

Je bent vrij in je keuze, maar hou het professioneel. We zijn geen mode-experten, maar onze keuze gaat online uit naar heldere kledij. Daarmee willen we zeggen: draag eens een kleur zoals rood tijdens een online presentatie. Op die manier val je beter op als spreker.

Varieer met je stem

Je bent niet zeker of het publiek je zal zien, maar dat ze je stem zullen horen, is zeker. Daarom moet je jouw stem gebruiken om emotie over te brengen en om je publiek aandachtig te houden. Met je stem kan je variëren in volume (zacht-luid), snelheid (langzaam-snel) en toon (laag-hoog). Wissel regelmatig af. Want het is net zoals bij muziek: een nummer zonder variatie is vreselijk saai.

Als je een probleem toelicht kan je langzamer en lager spreken, terwijl je bij de oplossing sneller en hoger gaat. Of probeer eens om tijdens je presentatie plots te fluisteren dat je nog een geheim wilt delen met je publiek, terwijl je iets dichterbij de camera komt. Gegarandeerd dat het publiek op dat moment met volle aandacht naar je luistert.

5. SLIDES: WAT MOET ANDERS?

Je slides hoeven er nauwelijks anders uit te zien, alleen is het bij een online presentatie nog belangrijker om goed na te denken over wat je op de slide zet. Hierbij onze drie basisregels voor online slides:

1. Zorg voor dynamiek. Een slide waarop 30 seconden lang niets gebeurt is saai.
2. Tekst is nuttig (maar niet te veel!).
3. Maak het simpel, zodat je publiek makkelijk kan volgen.

Less is more. Beperk je tot de essentie.

Bij elke slide moet je jezelf afvragen of de info een meerwaarde biedt voor je publiek. Als iets niets toevoegt haal je het weg. Want bij een gewone presentatie met overvolle slides kan het publiek nog op de spreker focussen, maar bij een online presentatie hebben ze de slides recht voor hen staan.

Gebruik animatie om je tekst stap voor stap te laten verschijnen.

Je slides moeten de inhoud en het ritme volgen van wat je vertelt. Dat betekent dat je niet zomaar een volle slide met tekst toont, zonder dat je het publiek er doorheen leidt. Ofwel spreid je de tekst over meerdere slides, ofwel gebruik je eenvoudige animatie. Daarmee toon je pas de tekst wanneer je erover praat. Vooraf een paar keer oefenen is belangrijk om dit vlot te laten verlopen.

Pas op met video en audiofiles.

Een online presentatie loopt sneller vast wanneer je zware bestanden toont. Het is dus veiliger om ze uit je presentatie te halen. Je kunt een video vooraf al delen met je publiek en tijdens je presentatie ernaar verwijzen.

Laat plaats op je slide voor het schermje waarop je zelf te zien bent.

Meestal ziet het publiek in het groot de slides op het scherm, met in de rechterbovenhoek de spreker. Dat schermje kunnen ze zelf verschuiven. Zorg ervoor dat je rechterbovenhoek van je slide vrij is, zodat het schermje geen tekst of figuren bedekt tijdens je presentatie.

Het kan ook zonder slides.

Ja, het kan zonder slides. Het voordeel is dat je publiek dan aandachtiger naar je luistert. Zorg er wel voor dat de structuur van je presentatie duidelijk blijft.

Zeker tijdens de start van je presentatie werkt het goed om zonder slides te beginnen en eerst kort uit te leggen wat de uitdaging is en welke oplossing je zoekt. Wanneer je nadien meer in detail elke stap toelicht, kan je slides gebruiken. Oefen vooraf wel hoe je de overgang naar slides technisch vlot laat verlopen.

Wist je dat een voorwerp ook prima werkt om de aandacht te trekken? Misschien kan je je hele verhaal wel vertellen aan de hand van een paar voorwerpen, zonder dat je slides hoeft te gebruiken.

Maar ook tijdens je presentatie kan je de slides even uitzetten en volledig in beeld komen om iets meer in detail uit te leggen aan de hand van een voorwerp.

Een voorbeeld van een slide over lopen en hartfalen

Stel dat je een presentatie geeft over het effect van hardlopen op het hart. Je oorspronkelijke slide ziet er als volgt uit.

What to Know About Running and Your Heart

The heart is a muscular organ, after all, and like all muscles, it adapts to the stress of exercise. Whether these adaptations are good or bad has been debated for over a century, but the current view is that the most obvious changes are, at worst, harmless.

- **The athlete's enlarged heart?** That's just stronger muscle and bigger chambers to pump more blood, not a sign of heart failure.
- **The low resting heart rate?** It's not a sign of an arrhythmia—an irregular or abnormal heart rhythm—as it would be in a nonrunner; it's just that each contraction sends so much blood shooting through your blood vessels that the heart doesn't need to beat as often.

Niet meteen een overzichtelijk geheel, toch? Er staat veel te veel tekst op en het kost heel wat moeite om te doorgronden waarover het eigenlijk gaat.

Als je een gewone presentatie geeft, zou ik aanbevelen om datgene centraal te zetten wat de aandacht van je publiek trekt. In dit geval is het de afbeelding. Maak die zo groot dat die de volledige slide vult en vertel het verhaal erbij, stap voor stap. Je mag tekst gebruiken, maar dat hoeft niet. Het publiek zal eventjes naar de afbeelding kijken en dan de volle aandacht aan jou schenken.

Maar als je deze slide online presenteert, is het wel belangrijk om er tekst bij te zetten. Zonder tekst zou de slide immers een hele tijd blijven staan, wat de aandacht van je publiek verslapt. Maar nog belangrijker: tekst geeft het publiek een visuele ondersteuning. Dat doe je door telkens wanneer je een nieuw element uitlegt, dat ook in enkele woorden op het scherm te tonen. Mijn herwerkte slide ziet er dan zo uit:

The effect of running on your heart?

The most obvious changes are harmless

Athlete's enlarged heart a sign of heart failure? No!

Low resting heart rate a sign of an arrhythmia? No!

Ik laat de rechterbovenhoek vrij, zodat er plaats is voor het schermje met de spreker.

Op de slide heb ik enkel de kernboodschap overgenomen. En de tekst verschijnt pas wanneer ik erover begin te praten. Op de afbeelding hieronder zie je aan het cijfer wanneer een animatie is ingesteld en wanneer welke tekst verschijnt.

The effect of running on your heart?

1 The most obvious changes are harmless

2 **Athlete's enlarged heart** 3 a sign of heart failure 4 No!

5 **Low resting heart rate** 6 a sign of an arrhythmia? 7 No!

6. WELKE VIDEO CONFERENCING TOOL GEBRUIK JE BEST?

Er zijn een massa programma's beschikbaar voor online presentaties die je toelaten om je scherm te delen zodat je slides kunt tonen, terwijl je zelf in beeld bent.

Waarschijnlijk zal je instelling of organisatie aanbevelen om te kiezen voor een specifiek programma.

Maar als je toch nog op zoek bent geven we je hier een kort overzicht van een aantal opties.

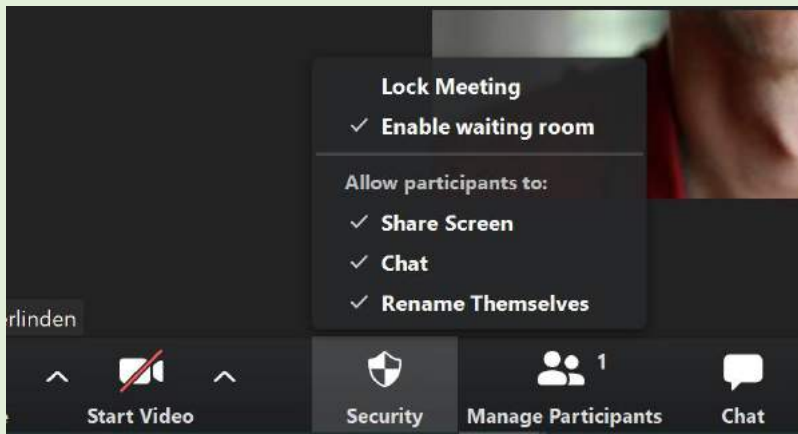
- **Google Hangouts:** Werkt goed, maar voor de gratis versie enkel tot tien personen in een videocall.
- **Skype:** Stabiel en een veilige keuze, maar vrij omslachtig om op te zetten.
- **Jitsi Meet:** Een goed alternatief voor Zoom, maar we vinden het niet altijd stabiel of prima van videokwaliteit.
- **Blackboard/Smartschool/...:** Als je instelling een platform gebruikt, dan is het slim om het zelf ook te gebruiken. Er zit een IT-support achter van je instelling én het is waarschijnlijk goed beveiligd.
- **Microsoft Teams.** Veel organisaties gebruiken het, maar sommigen vinden het niet zo gebruiksvriendelijk.
- **Zoom:** Laagdrempelig en erg gebruiksvriendelijk. Handig is dat je er 'breakout rooms' kunt aanmaken, waardoor je deelnemers tijdelijk kan samenzetten in groepjes. Dat verhoogt de interactie. Er zijn wel wat vragen over veiligheid en sommige instellingen verbieden daarom het gebruik (zie kadertekst).
- **Andere software** die je eens kunt bekijken zijn bijvoorbeeld BlueJeans, Webex of GoToMeeting. Echt: er zijn veel opties.

Is Zoom wel veilig?

Zoom is een erg gebruiksvriendelijk programma en explodeerde op korte tijd van 10 miljoen gebruikers per dag naar 200 miljoen in het midden van de coronapandemie. Ze hadden dus wel wat problemen met die opschaling.

Het grootste risico met Zoom is dat er iemand binnensluipt via de meetinglink en dingen begint te tonen die je niet wilt zien. Je bespreekt er misschien beter geen vertrouwelijke info mee, maar voor een doorsnee presentatie of les is het zeker een gebruiksvriendelijk programma (als het is toegelaten door je instelling!).

Hoe houd je Zoom zo veilig mogelijk? Als host heb je een aantal veiligheidsopties, die vind je onderaan het scherm. De belangrijkste? Zet de 'share screen'-optie voor deelnemers uit.

1. **Zet de optie uit waarmee deelnemers hun scherm kunnen delen.** Zo maak je het al moeilijker om binnen te wandelen en het scherm te delen (en krijg je geen ongevraagde of expliciete beelden te zien).
2. **Zet deelnemers eerst in de 'waiting room'.** Dan kan je als host de mensen een voor een binnenlaten. Staat er een verdachte naam tussen? Dan kan je die persoon een berichtje sturen en vragen of die er ook echt moet zijn voordat je hem/haar binnenlaat. Je kunt ook beslissen om geen nieuwe (onbekende) deelnemers binnen te laten eens de presentatie gestart is.
3. **Werk met een wachtwoord.** Hiermee vermijd je dat iedereen zomaar kan binnenvallen. Maar let dan wel op dat je het wachtwoord enkel geeft aan de personen die aanwezig moeten zijn.
4. **Gebruik een Zoom-webinar in plaats van een Zoom-meeting.** Bij een webinar is er geen interactie met de deelnemers, tenzij via de chatbox. Mensen kunnen dus hun video of scherm niet ongevraagd delen. Heb je een grote lezing, met veel onbekende personen, dan kan dat een optie zijn. Zoom-webinars regel je via een ander pakket dan Zoom-meetings. Check hun website als je daar meer over wil weten.

7. DE TECHNIEK: WEBCAM EN GELUID

Met of zonder webcam?

Mét webcam is beter. Anders heb je enkel je slides en je stem om mensen bij de les te houden. Met een webcam gooi je ook je lichaamshouding en handgebaren in de strijd en kan je af en toe iets tonen. Je maakt dus vlotter een connectie met je publiek en kunt gemakkelijker nieuwe info aanbieden.

Zorg daarbij dat je midden in het beeld staat. Als je enkel je haar ziet, of de binnenkant van je neusgaten, draagt een webcam niet veel bij. Zet je webcam dus op ooghoogte.

Gebruik ik een headset tijdens het presenteren?

In het ideale geval gebruik je alleszins een micro. Dat kan de micro zijn van je smartphoneotjes. Vaak is die al beter dan die van je laptop. Een headset kan ook wel, maar pas op met die grote gaming headsets. Die kunnen de aandacht afleiden. Best test je op voorhand het geluid. Hou eens een videocall met je collega, partner of vriend, en vraag of je laptop een goed geluid geeft en of het beter klinkt met of zonder micro.

Is mijn webcam goed genoeg?

Voor een normale online presentatie heb je meestal geen extra camera nodig en is die van je laptop goed genoeg. Als je slides gebruikt, sta je toch vrij klein in beeld. Dat verandert natuurlijk als je hoofd op een grote auditoriummuur wordt geprojecteerd.

Wat je kunt doen voor een optimaal resultaat met je webcam:

- **Maak de lens schoon.** Je beeld kan wazig zijn omdat er stof voor je lens hangt.
- **Zoek de beste belichting.** Sommige webcams zijn erg lichtgevoelig. Probeer daarom verschillende plaatsen uit met telkens ander licht. Je kunt ook een staanlamp gebruiken om extra te belichten als dat nodig zou zijn. Vermijd om voor een raam of andere felle lichtbron te gaan zitten, want dan zien mensen enkel een zwart silhouette.

Hoe ga ik om met een slechte/trage verbindingen?

Als je een spreker niet goed verstaat of hij/zij valt de hele tijd weg, laat het dan even vriendelijk weten via de chatbox. Hopelijk kan die er dan iets aan doen. Als spreker zelf is het frustrerend om een hele uitleg te geven en dan pas op het einde te horen dat je niet goed te verstaan was.

Als je eigen verbinding slecht is, schakel dan zoveel mogelijk internetgebruikers uit. Typisch zijn cloudservices die nog aan het syncen zijn op je laptop ,

huisgenoten die op een ander toestel Netflix streamen tijdens je presentatie of tientallen browsertabs die open staan op je scherm. Best schakel je die op voorhand uit. Heb je een vaste internetverbinding? Gebruik die dan.

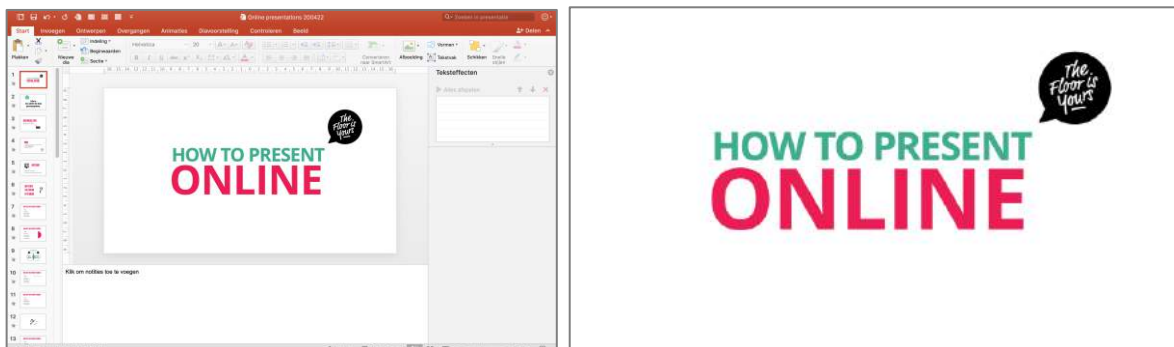
8. HOE BEREID IK ME BEST VOOR?

Online presenteren kost drie keer zoveel voorbereiding. Houd daar zeker rekening mee. Voorzie voldoende tijd om te oefenen en om alle technische zaken uit te testen. En omdat je slides ook beter afgestemd moeten zijn op wat je precies gaat vertellen, kruipt ook daar meer tijd in.

Test de techniek uit!

Zorg dat je je geen zorgen moet maken over de techniek. Dat scheelt heel wat stress. Test alles eens op voorhand uit. Voer een testgesprek met een partner, collega of vriend om na te gaan of je goed verstaanbaar bent en om de tool in de vingers te krijgen. Zoek bijvoorbeeld uit hoe je jouw scherm vlot kunt delen en waar je jouw (en de deelnemers hun) video en micro aan en uit kunt schakelen.

Een handige tip voor wanneer je slides toont: zet je slides vooraf al in 'diavoorstelling'-modus. Op die manier ziet het publiek meteen de volledige slides wanneer je je scherm deelt. Dat komt professioneler over dan dat je eerst je PowerPointwerkblad krijgt te zien en je manueel nog op diavoorstelling moet klikken.

Laat je publiek niet je PowerPointblad zien (links), maar meteen je eerste slide (rechts).

En als je toch aan het uitproberen bent met een andere persoon, dan is het natuurlijk het ideale moment om de presentatie ook gewoon eens echt te geven. Vraag na afloop zeker of het duidelijk was en welke tips hij of zij nog heeft voor jou.

Bereid je begin goed voor

Oefen vooral je eerste minuut goed, omdat het begin best onwennig aanvoelt om plots te moeten starten voor het oog van de camera. Zorg ervoor dat je meteen overtuigend overkomt en recht in de camera kijkt. Begin dus niet met 'euh, hoe werkt dit precies?'

Maar eigenlijk zijn er twee startmomenten. Het eerste is wanneer mensen toekomen. Op dat moment kan je al je titelslide tonen en ondertussen de mensen welkom heten. Je voert een informeel praatje waarbij je al even uittest of de mensen je goed kunnen horen. Je legt hen uit dat je over vijf minuten zult starten. Eigenlijk dient dit praatje om de mensen op hun gemak te stellen in de virtuele zaal waarin ze zich op dat moment bevinden.

Pas wanneer er voldoende personen aanwezig zijn (meestal een vijf minuten na het officiële beginuur) begin je met je echte start.

⇒ Meer over een goede start: thefloorisyours.be/blog/eerste-slide/.

Let op de omgevingselementen

Je kiest best voor een sobere omgeving, zonder te veel achtergrondelementen die de aandacht afleiden, zoals een uitpuilende boekenkast. Hou je achtergrond simpel en rustig. Een witte of gekleurde muur is bijvoorbeeld prima.

In sommige programma's kan je een virtuele achtergrond instellen, maar dat raden we af. Het is een leuke gimmick als je met vrienden belt, maar als je presenteert, is het resultaat niet altijd geslaagd. Zo verdwijnt er soms een arm of een deel van je gezicht in die achtergrond.

Vanessa De Wilde twitterde deze afbeelding van haar collega Giselinde Bracke, docent aan de Arteveldehogeschool. Een inventieve manier om de kinderen te laten weten dat ze niet mogen storen!

9. Hoe kunnen wij je verder helpen?

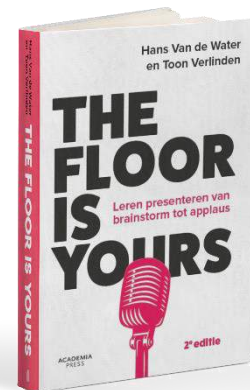
WEBINAR We geven ook gratis webinars. Blijf je graag op de hoogte? [Schrijf je dan via thefloorisyours.be in op onze nieuwsbrief](#)

Bekijk onze twee webinars over online presenteren

De webinars bekijk je via de volgende link: thefloorisyours.be/online.

BLOG Op onze website thefloorisyours.be vind je tientallen artikels over hoe je een heldere en overtuigende presentatie kunt maken. Zit je met een vraag over je volgende presentatie? Waarschijnlijk vind je het antwoord daar terug.

BOEK Ben je op zoek naar een handige gids die je van A tot Z begeleidt in de uitwerking van je volgende presentatie? Lees dan ons boek 'The floor is yours: Leren presenteren van brainstorm tot applaus'. Meer info en een inkijkexemplaar vind je op boek.thefloorisyours.be. Voer code 'FLOORNL' in en **ontvang 10% korting en gratis verzending**.

WORKSHOPS Wil je een training voor je studenten of voor jezelf? Op onze website vind je een overzicht van de [workshops](#) die we aanbieden, van presentatietechnieken tot wetenschappelijke posters en ja, ook over online presenteren.

Over The Floor is Yours

Experten wetenschapscommunicatie Toon Verlinden en Hans Van de Water richtten in 2012 The Floor is Yours op. Want 'Life is too short for bad presentations'. Intussen trainden ze duizenden onderzoekers om effectieve presentaties voor te bereiden én te brengen.

Ze zijn de bezielers achter het wetenschapsfestival Sound of Science en de Wetenschapsbattle, een wedstrijd waarbij onderzoekers hun werk aan lagereschoolkinderen presenteren.

Copyright 2020 The Floor is Yours

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van The Floor is Yours. We hebben hier hard aan gewerkt, dus vraag het even via info@thefloorisyours.be